

Po to, kai rašėme

Dar kartą apie biblioteką ir „siaubingą“ pertvarką už darbuotojų nugarų

Kad bibliotekos reikalai labai svarbūs rajono visuomenei, dar kartą įsitikinau per paskutinį rajono Tarybos posėdį. Rugsėjo paskutinę dieną vykęs posėdis, kurio dalį tiksliai ir nešališkai atpasakojo „Kupiškėnų minčių“ žurnalistė Banguolė Aleknienė-Andrijauskė šio laikraščio 2017 m. rugsėjo 5 d. numeryje, vėl paskatino sugrįžti prie bibliotekos reikalų ir jų platesnio konteksto.

Taigi, apie kokią pertvarką buvo kalbama, ką ji reiškia darbuotojams ir bibliotekos lankytojams? Skaitant straipsnio antraštę „Bibliotekos pertvarka – už darbuotojų nugarų?“ iškyla toks nelabai jaukus vaizdinys – lyg kokie suokalbininkai slapta pritemdytame kambaryje užsida- rę rezga visokius klastingus planus prieš vargšus dorus bibliotekininkus (-es). Perskaityt straipsnį nieko apie tamsius kambarius ir suokalbininkus nerandi, ir vargšų bibliotekininkų, aimanuojančių dėl klastingų pertvarkų,

taip pat jokio balso... Na, supranta- ma, antraštė turi intriguoti.

Taigi, pertvarka. Dalis viešosios bibliotekos kaimo padalinių palaiapsniui turėtų virsti skaitytojų aptamavimo punktais, kurie dirbs kiek trumpesnį laiką, neatleidžiant darbuotojų, kelios miestelių bibliotekos bus jungiamos su mokyklų bibliotekomis, miesto viešojoje bibliotekoje sujungiami skyriai – iš penkių bus trys, nebebus direktoriaus pavaduotojo etato. Nė vienas darbuotojas neatleidžiamas, nė vienas miesto viešosios bibliotekos darbuotojui atlyginimas nemažina- mas – siūloma eiti kitas, kvalifikaci- ją atitinkančias pareigas. Apie šias numatomas permainas buvo kalbėta dviejuose visuotiniuose darbuotojų susirinkimuose kovą ir balandį, skyrių vedėjų susirinkimuose ir individualiai, visų padalinių bendruomenių susirinkimuose pertvarkos planas buvo detaliam aptartas birželio 19–23 dienomis. Ar to pakanka viešumai? Nega-

liu atsakyti, žmonės skirtingi, vienam užtenka vieno pokalbio, kitam ir de- šimties maža.

Geriau grįžkime prie esmės. Kas keičiasi? Kelių darbuotojų pareigybių pavadinimai? Bibliotekos tokia unikali ir nepajudinama struktūra ir pareigybės, kad turi likti nepakitusios nuo „brandaus socializmo“ laikų? Ar girdėjote miesto mokyklų direktorių pavaduotojų raudas, kai jos prieš keletą metų tapo ugdymo skyrių vedėjomis? Aš negirdėjau – gal jūs? Tokia buvo valstybės švietimo valdy- mo strategija, ji ir buvo įgyvendinta. Lygiai taip ir šiuo atveju – kultūros ministras patvirtino Bibliotekos valdy- mo tobulinimo rekomendacijos, jas ir įgyvendiname. Bet gal ką nors neteisingai interpretuojame? Kultūros ministerijos specialistė, kuriojanti bibliotekų reikalus, Gražina Lama- nauskienė detaliam susipažino su mūsų projektu ir neturėjo nė vienos pasta- bos. Tai gal turėjo patys bibliotekos darbuotojai sugalvoti, kaip persitvar- kyti? Taip, toks kelias galimas, tik jis dažniausiai veda prie pertvarkos imitacijos – pavyzdžių įvairaus lygio įstaigose daug galima rasti. Reikėtų atminti, kad bibliotekos steigėjas yra rajono Savivaldybės taryba, ir ji ne tik gali, bet ir privalo numatyti šios įstai-

gos veiklos strategiją, įvertinti savo išteklius išlaikyti įstaigų tinklui. Beje, Tarybos narys Bronislavas Rimkus per tą patį Tarybos posėdį pastebėjo, kad pasirinktas pertvarkos modelis labai apgalvotas ir švelnus, kadangi gyventojams paliekamos galimybės naudotis bibliotekomis, neatleidžiami darbuotojai. Ir Bibliotekos valdymo tobulinimo rekomendacijos mini, kad bibliotekos padalinys steigiamas, kai kaimo vietovėje yra ne mažiau kaip 300 gyventojų. Šis rodiklis Kupiškio rajone ne visada pasiekiamas, bet randama būdų nepalikti gyventojų be knygos, interneto prieigos, galiausiai suprantama, kokią svarbią socialinę misiją atlieka biblioteka, dažnai vienintelė visuomeninės paskirties įstai- ga kaime.

Ir dar apie platesnį šio dalyko kontekstą. Jokia paslaptis, kad per- tvarkos tiesiogiai siejasi su demo- grafinais pokyčiais. Deja, gyventojų mažėja, o Lietuvos bibliotekų tinklas yra vienas tankiausių Europoje. Ir tai gerai, bet ar pavyks jas visas iš- laikyti ilgalaikėje perspektyvoje? Ar tokia praktika – dvi bibliotekos – mokykloje ir viešosios bibliotekos kaimo padalinys vienoje gyvenvie- tėje – yra protinga? Čia labai svar- bus steigėjo rajono Savivaldybės

tarybos vaidmuo, o šios kadencijos Savivaldybės tarybos sprendimai labai pamatuoti ir kaip reta jautriai atsižvelgiantys į kaimo gyventojų poreikius. Kaimo mokyklos virsta daugiafunkciais centrais, o ne užda- romos, bibliotekų tinklas išlaikomas, jos remontuojamos, gerinamos dar- buotojų ir lankytojų darbo sąlygos, Šimonių ir Adomynės bibliotekos jau šį rudenį džiaugsis suremontuo- tomis, šiltomis patalpomis. Rajono laikraščio redakcijai reikia padėkoti už dėmesį bibliotekos reikalams – tikėkime, kad jo netrūks ir ateityje, ir visos pertvarkos vyks pamatuotai ir kuo sklandžiau.

Algirdas VENCKUS,
Kupiškio viešosios bibliotekos
direktorius

PRENUMERUOKITE
ir skaitykite
laiko patikrintą,
tradicijas puoselėjantį
laikraštį
„Kupiškėnų mintys“!